

Fjord og oplandsanalyser mv

Flemming Gertz

Konference/workshop VELAS, 2. nov. 2020, Horsens

Resultater fra: 4324 WaterCoG, 7855 Målettet Vandmiljøindsats, 7849 Kvælstofreduktionsmål for landbruget – Marine Miljømål

SEGES

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fjord og oplandsanalyser – lokalt baseret helhedstilgang

SEGES

Water Co-Governance

Afholdte og planlagte analyser og møder

Afholdte:

- Skive Fjord 2018
- Ringkøbing Fjord 2019
- Karrebæk Fjord 2019

Planlagte:

- Hjarbæk Fjord nov 2020 (webinar)
- Mariager Fjord dec 2020 (webinar)
- Odense Fjord dec 2020 (planlægningsmøde)
- Analyser ekstra: Holckenhavn fj, Nyborg fj, Nakkebølle fj
- Yderligere 3 fjorde i 2021

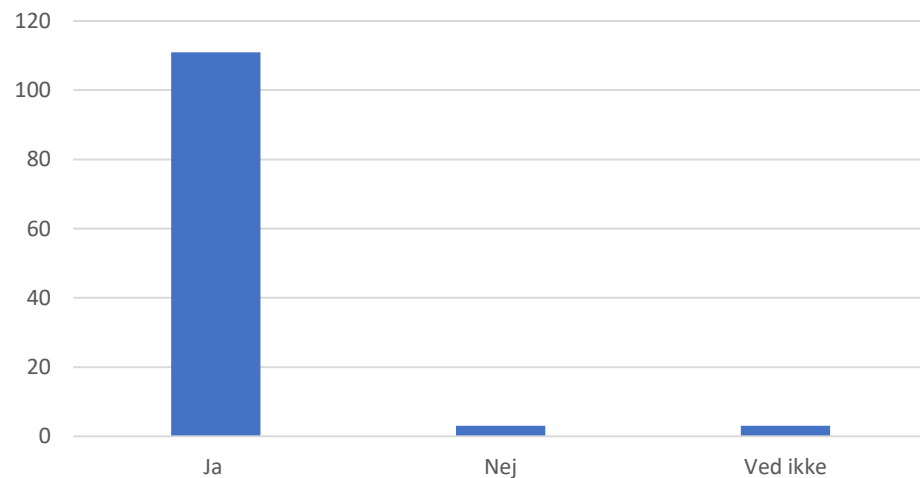

SEGES

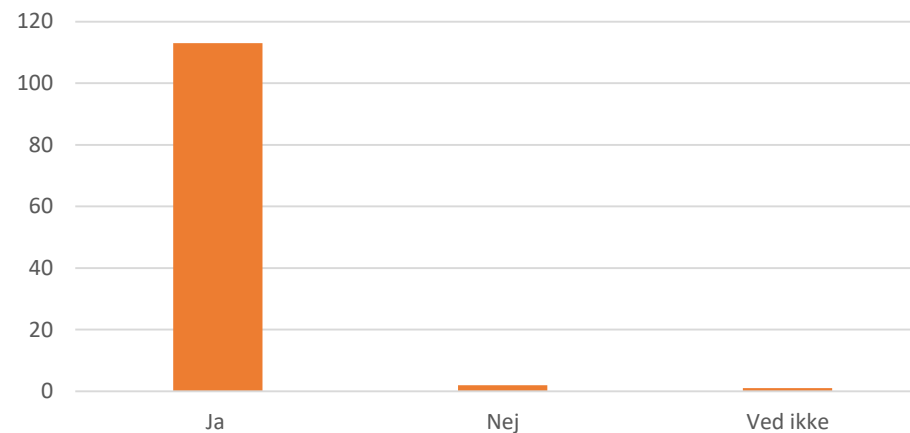

Feedback fra de 3 møder

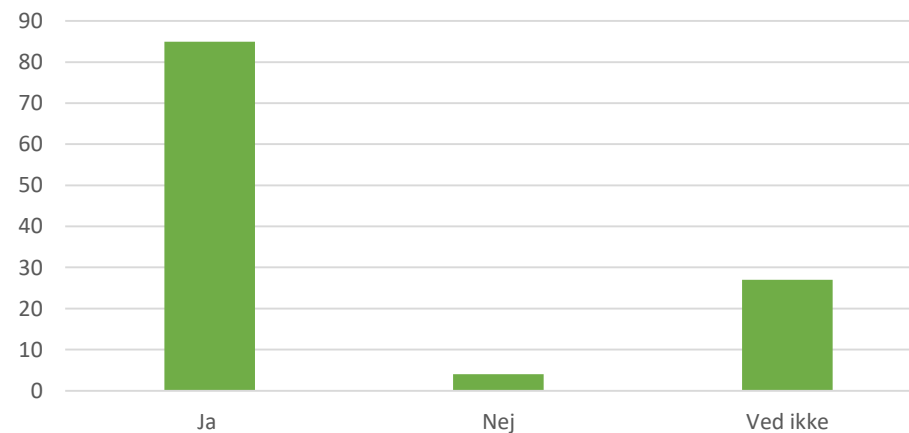
Var mødet relevant og meningsfyldt for dig?

Vil du fortsat gerne orienteres om fjordens miljøtilstand og tiltag i oplandet?

Vil du gerne bidrage med input til forvaltningen af fjorden og oplandet?

Marine presfaktorer

- Tilførte næringsstoffer – både kvælstof og fosfor
- Næringsstoffer i fjordbunden (intern belastning)
- Habitatforandring: Mudderbund, sandflugt, manglende stenrev
- Klimaforandringer – mere nedbør, stigende temperaturer
- Iltsvind
- Manglende ålegræs
- Krabber / søstjerner mv.
- Manglende store fisk (top-down control)
- Skab med bundtrawl (fisk, muslinger)
- Miljøfremmede stoffer, plastic, støj

SEGES

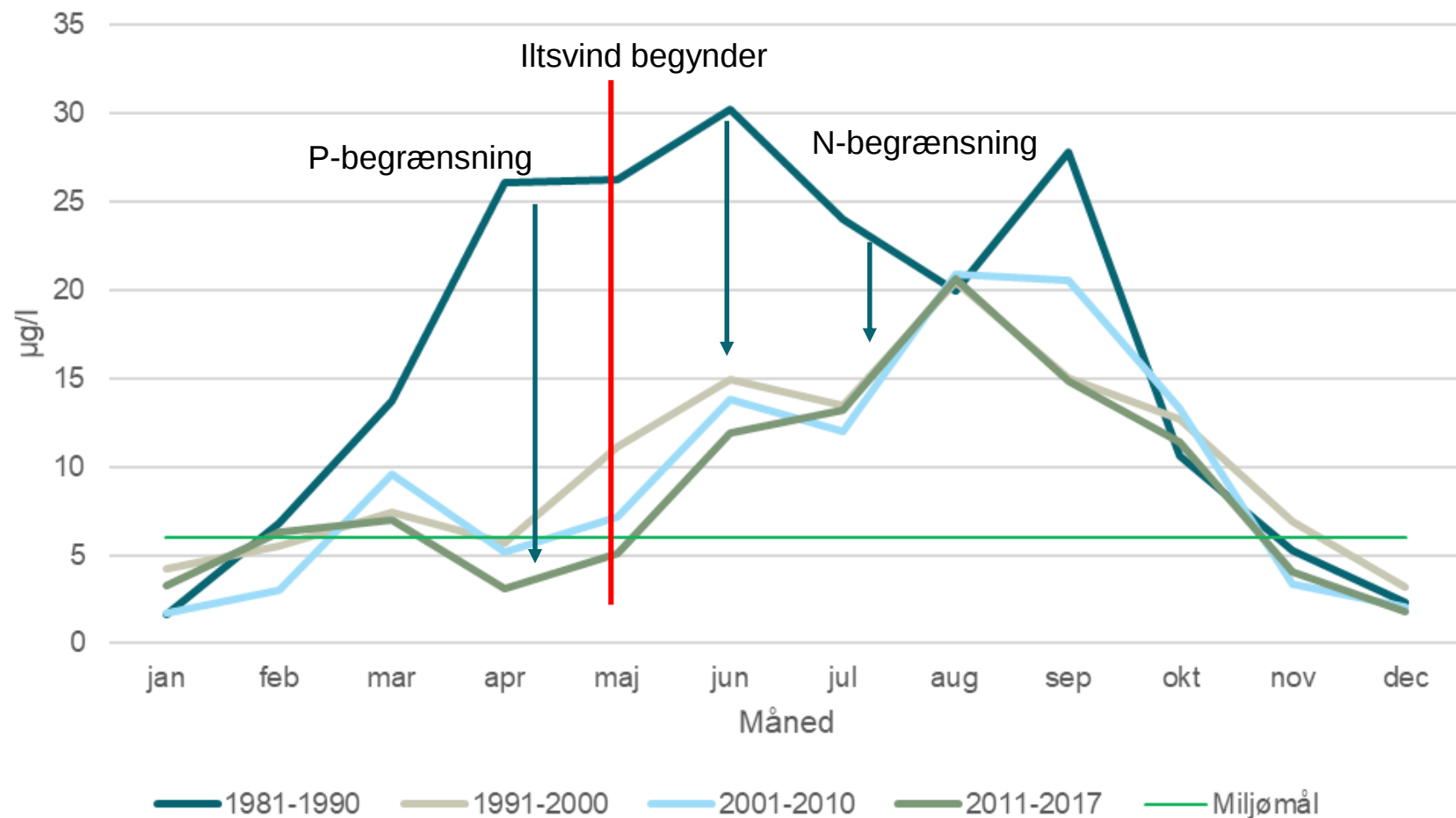
2017

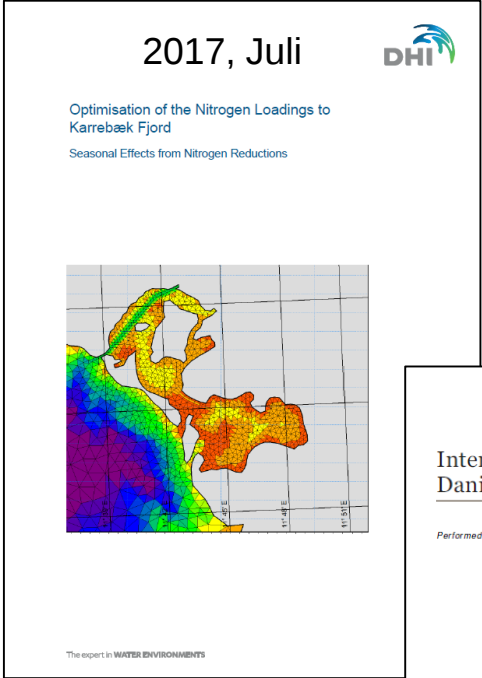
2020

Skive Fjord analyse – Klorofyl (alger)

Betydning af vandskifte

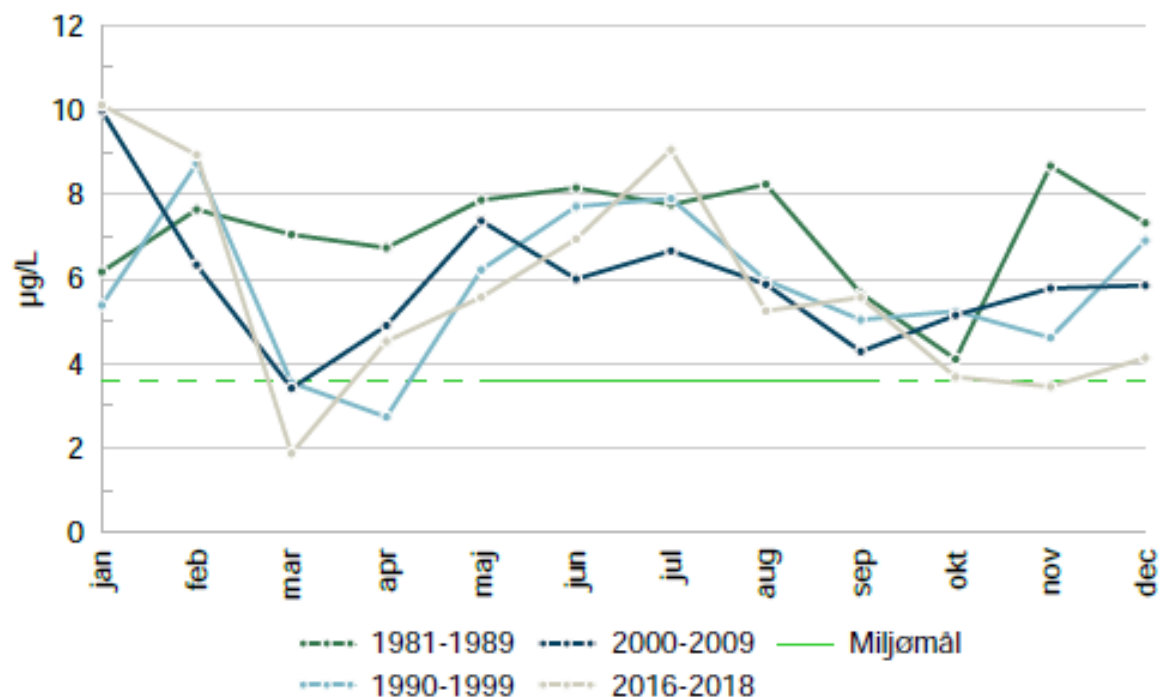
Station	Time for 50% water exchange (days)		Time for 90% water exchange (days)	
	Summer	Winter	Summer	Winter
1	3	1.5	32	10

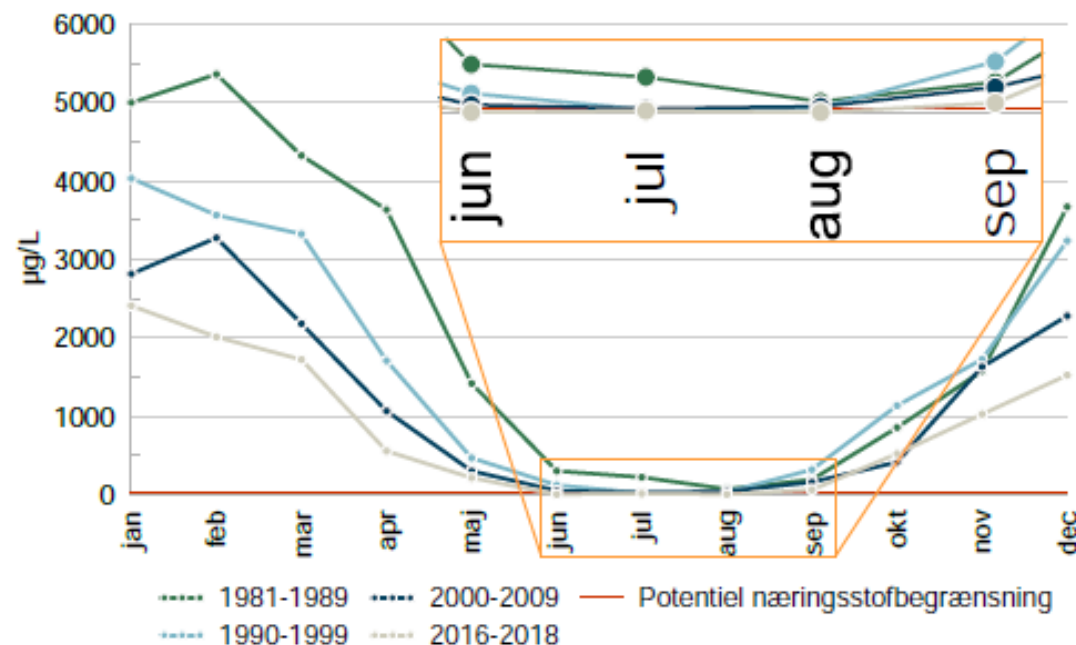
Beslutning MST forår 2020

Vurderer relevans for vandområder pt

Odense Indre Fjord – Klorofyl og kvælstof

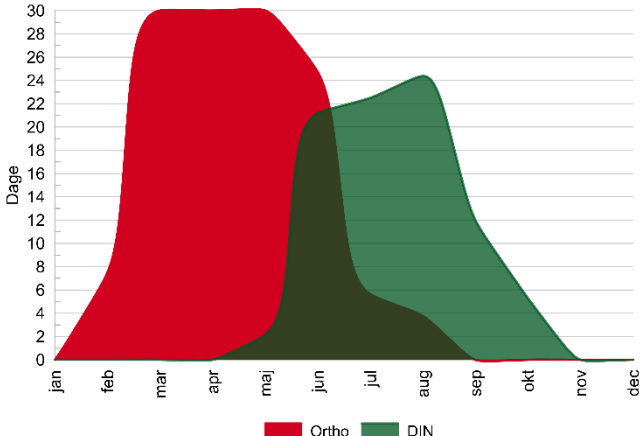
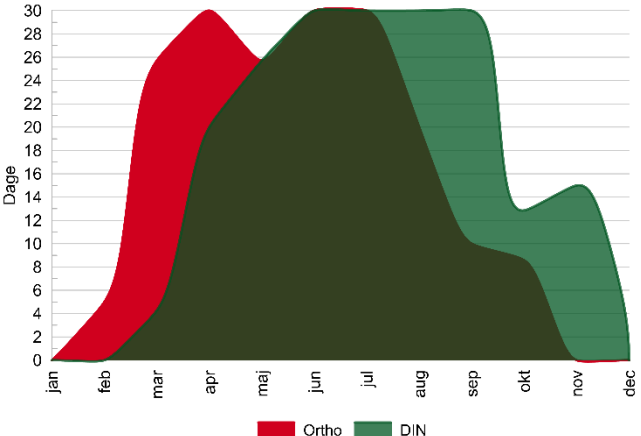
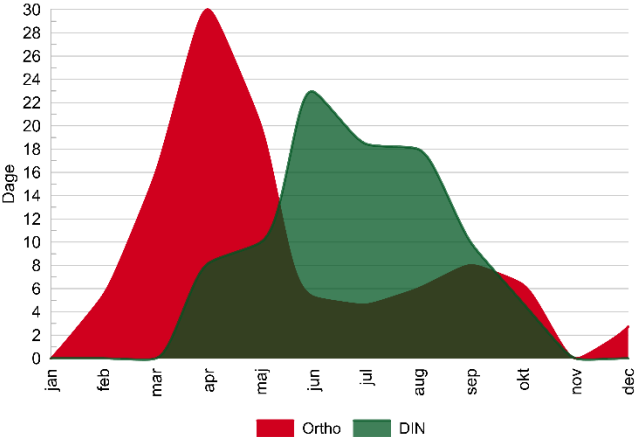
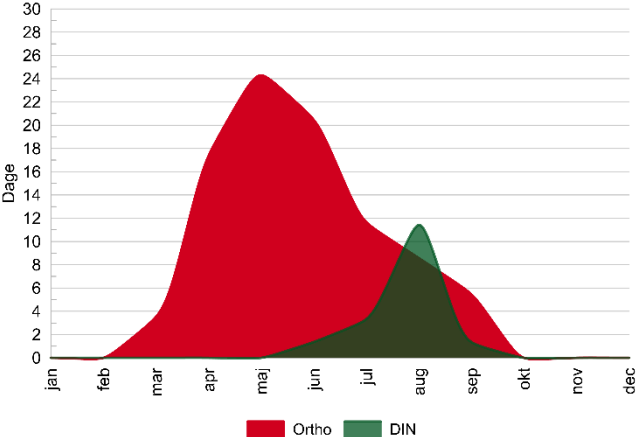
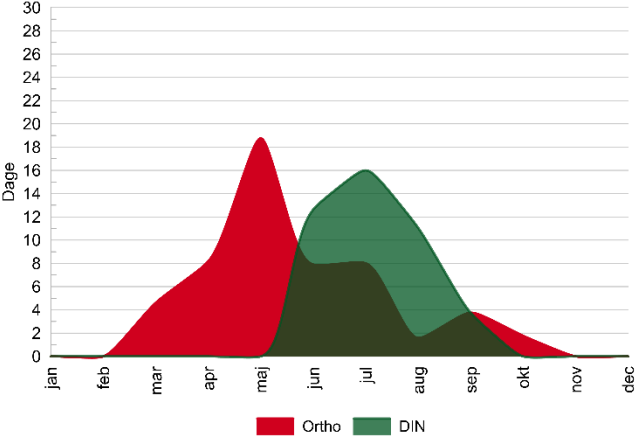
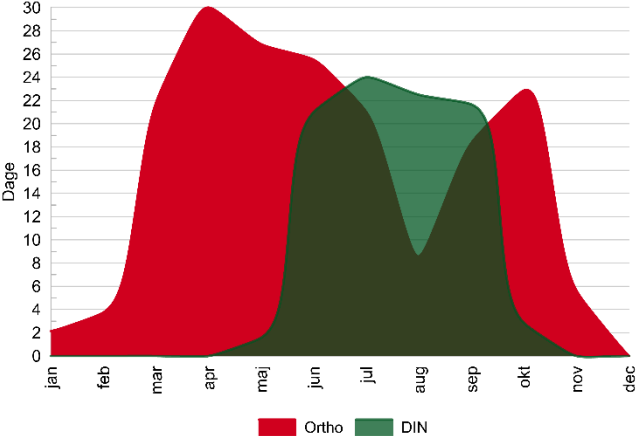
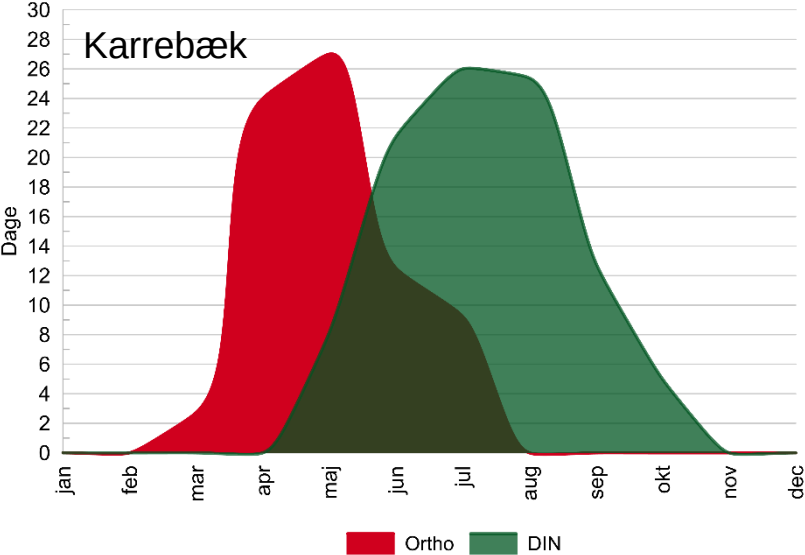

Figur 3.4 Gennemsnit af klorofylkoncentrationen (µg/L) på månedsbasis for perioderne 1981-1989, 1990-1990, 2000-2009 og 2016-2018.

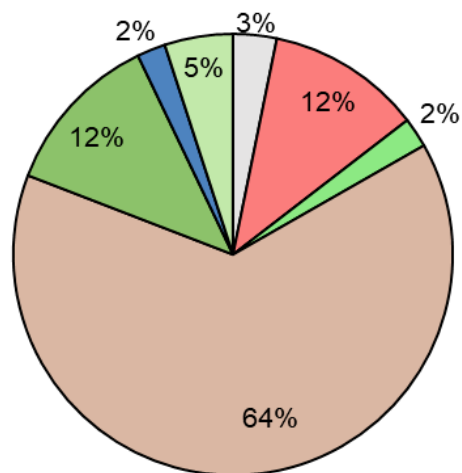

Figur 3.11 Gennemsnit af DIN-koncentrationen (µg/L) på månedsbasis for perioderne 1981-1989, 1990-1990, 2000-2009 og 2016-2018.

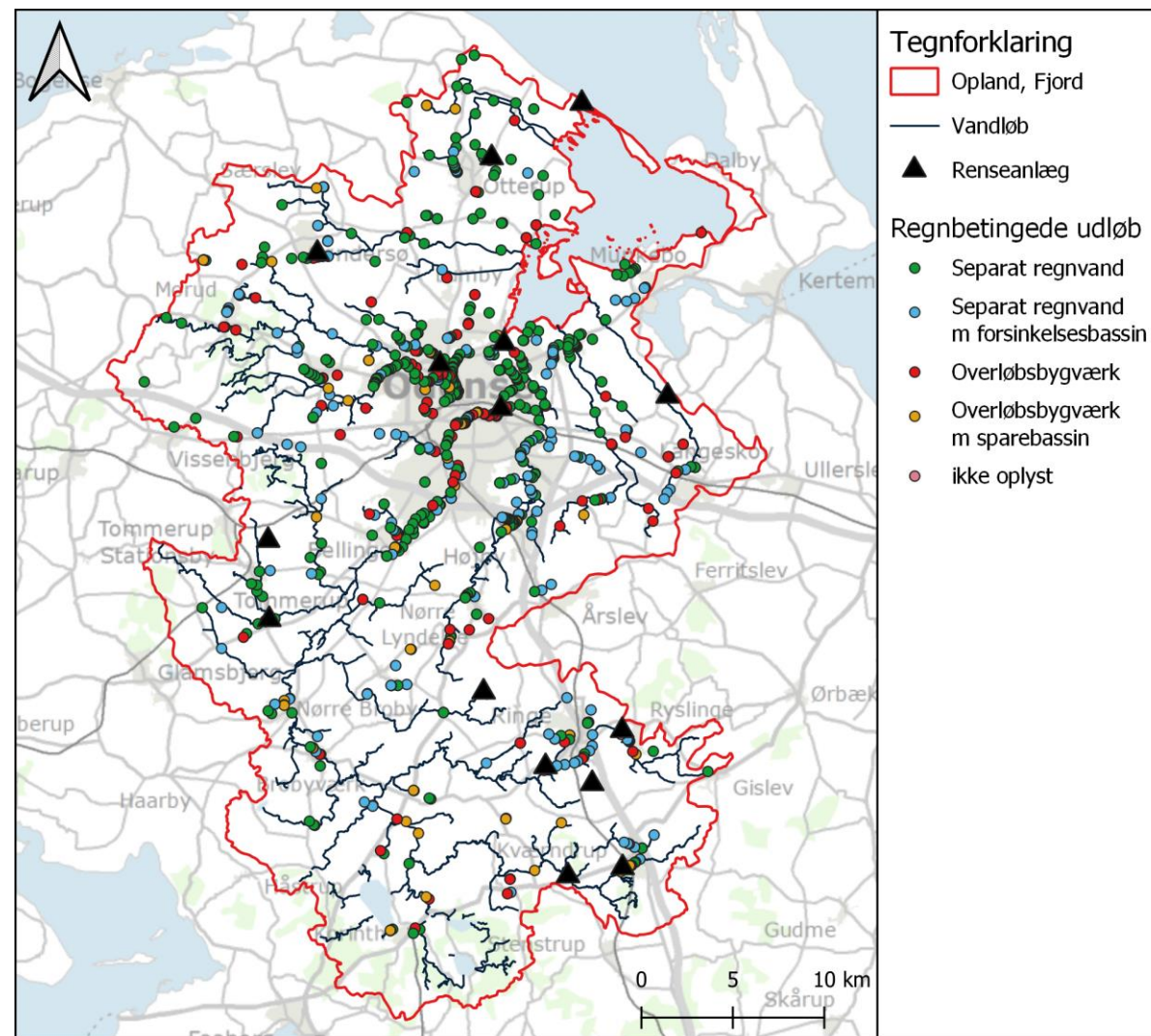
Fjordes fosforfølsomhed

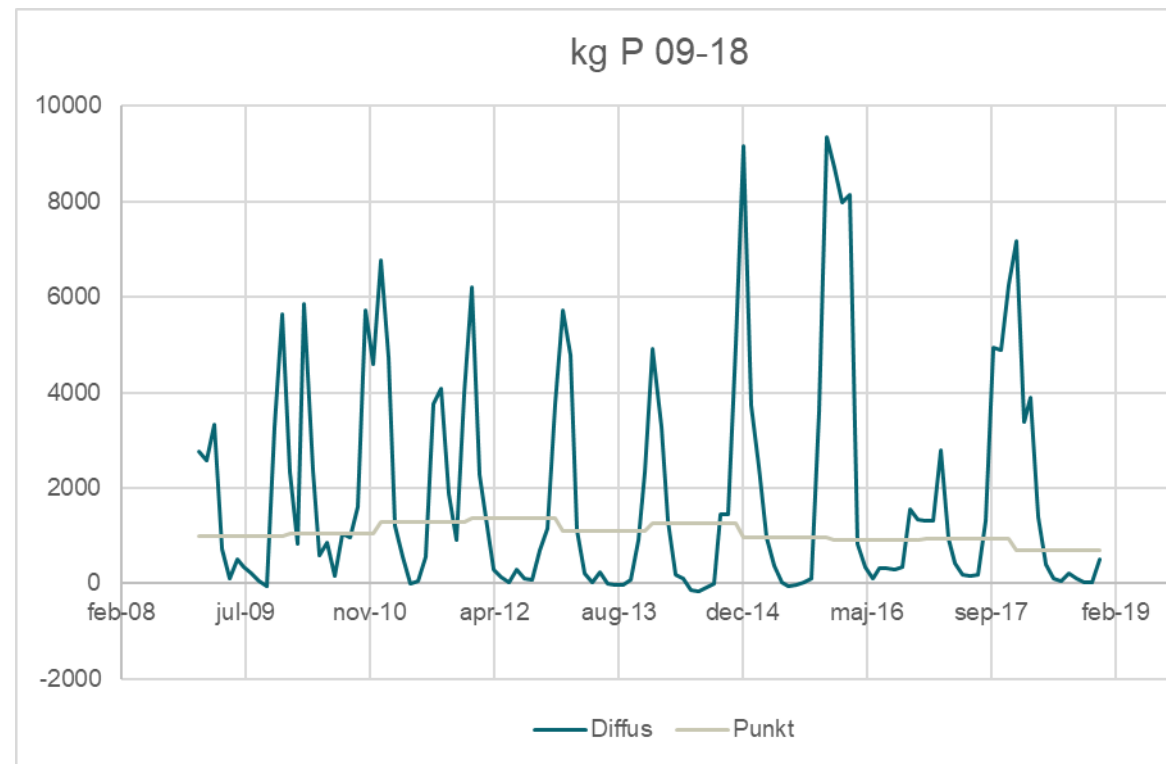
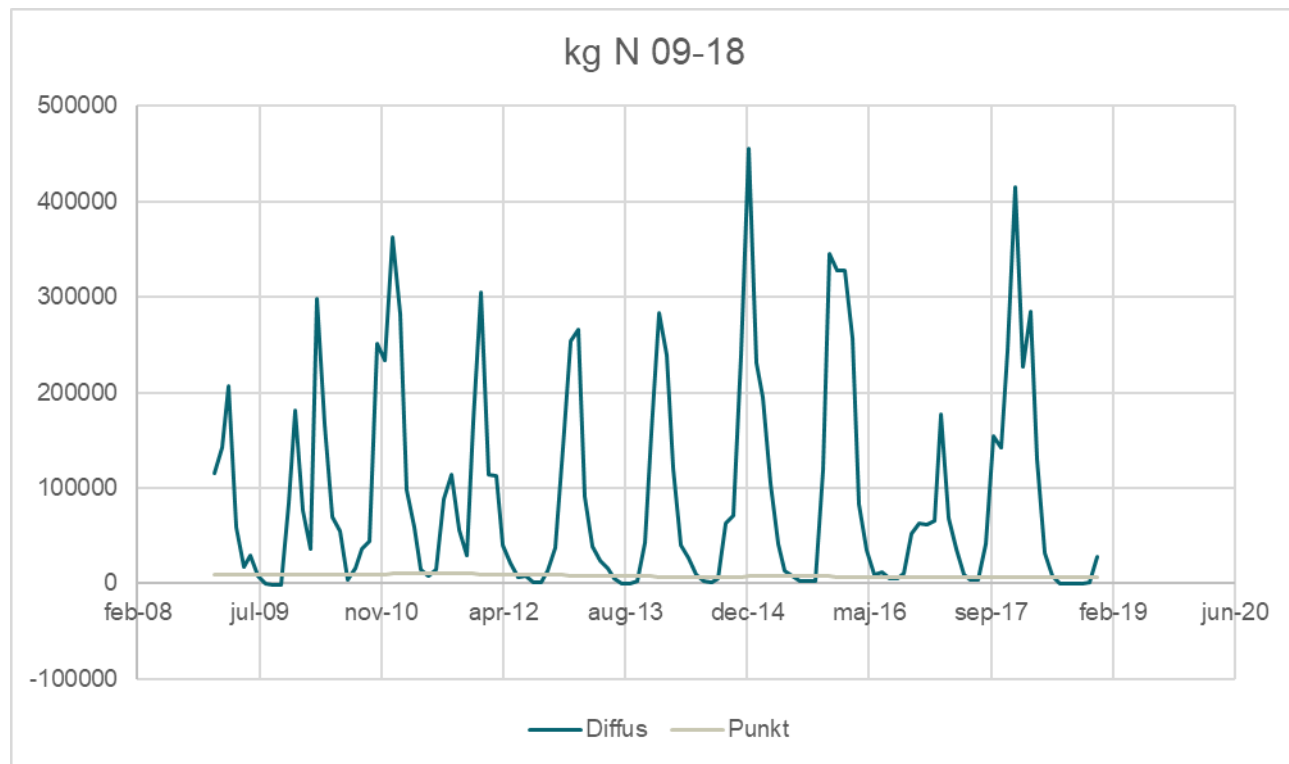
Opland Odense Fjord

□ Ukendt ■ Bebygget ■ Rekreativ areal ■ Landbrug ■ Skov ■ Overfladevand ■ Natur

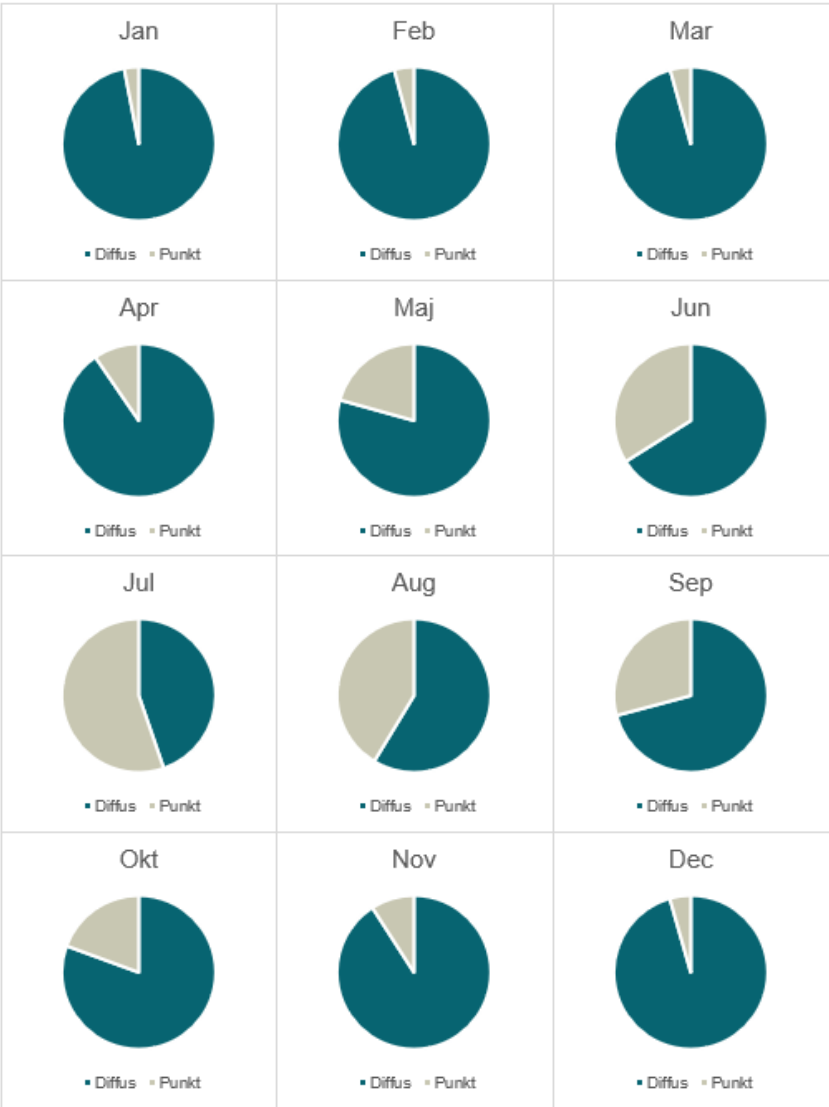

Karrebæk - N og P transporter i oplandet til fjorden

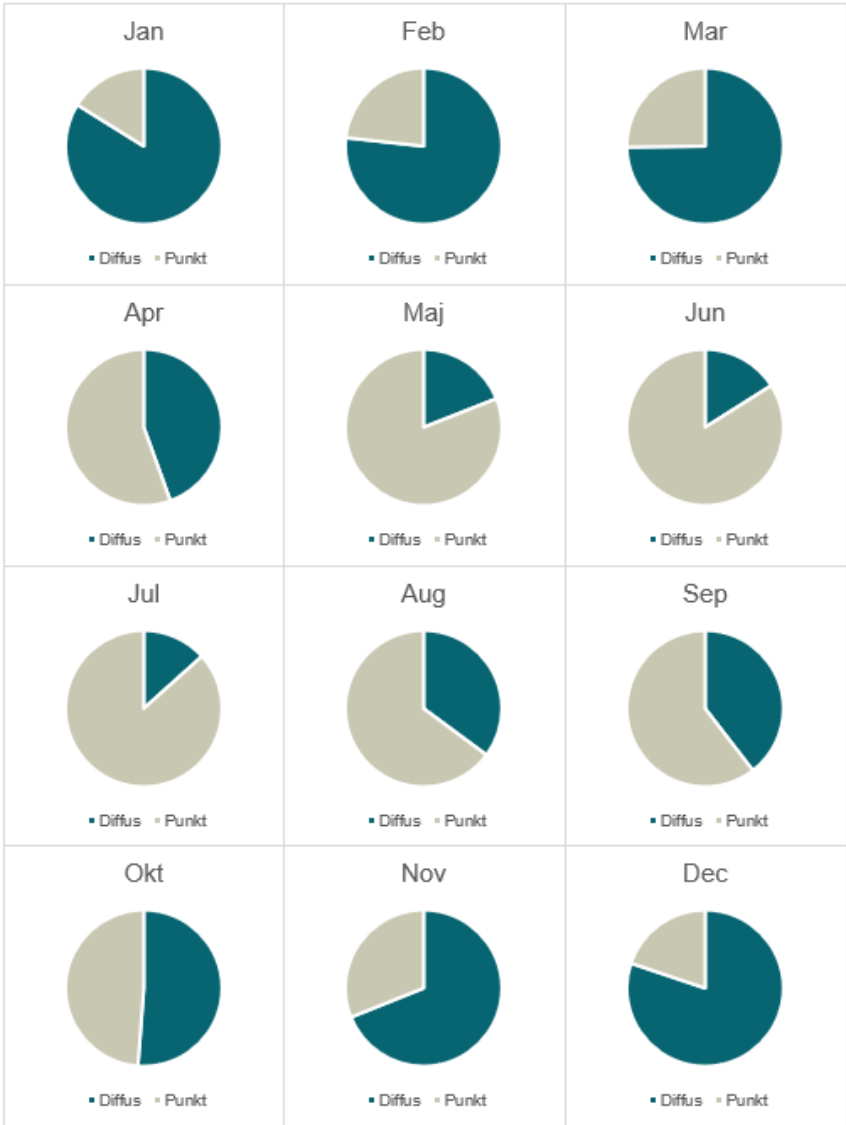

Karrebæk - Betydning af spildevandstilførsel til fjorden

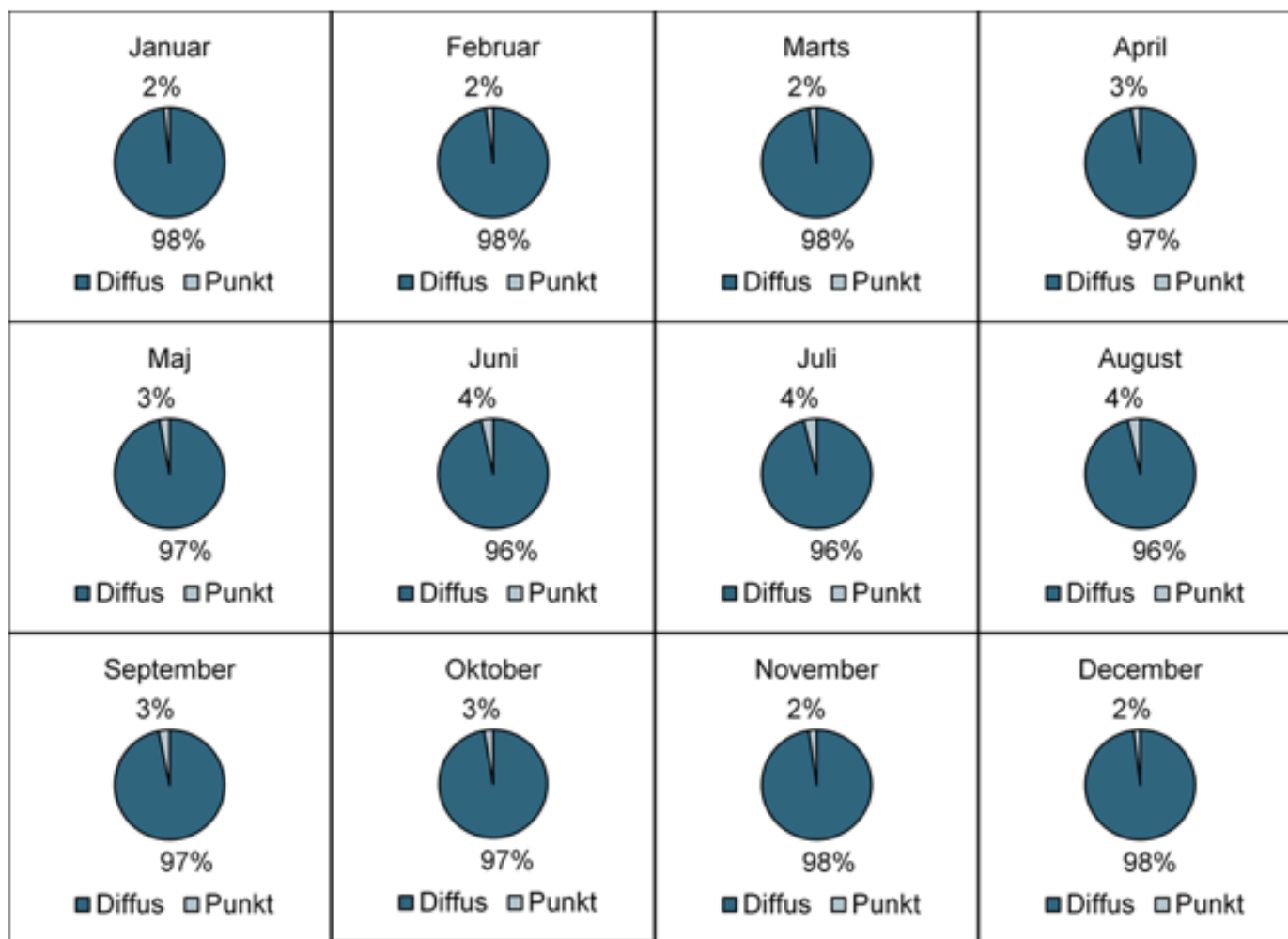
KVÆLSTOF MÅNEDSFORDELING

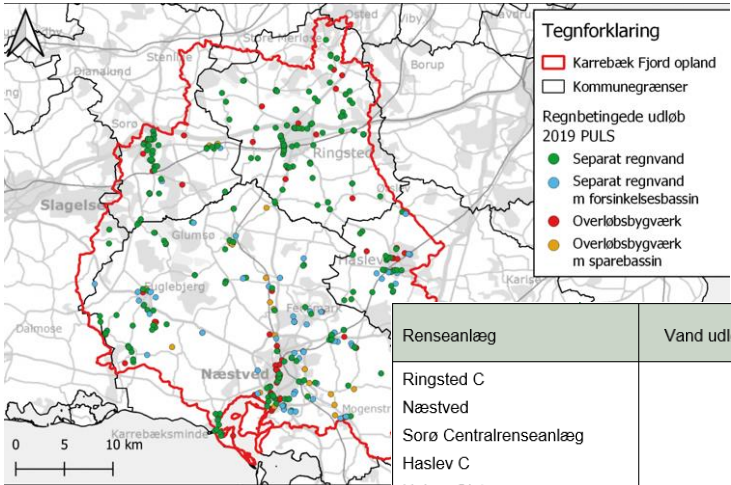
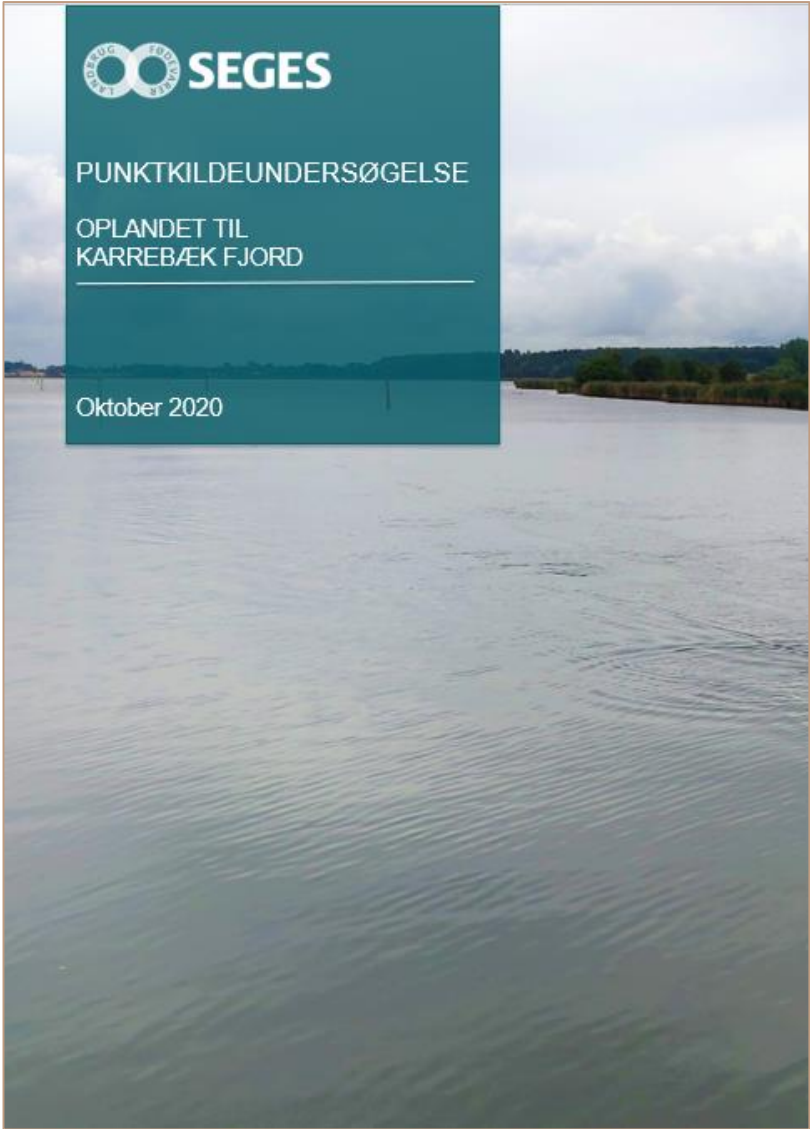
FOSFOR MÅNEDSFORDELING

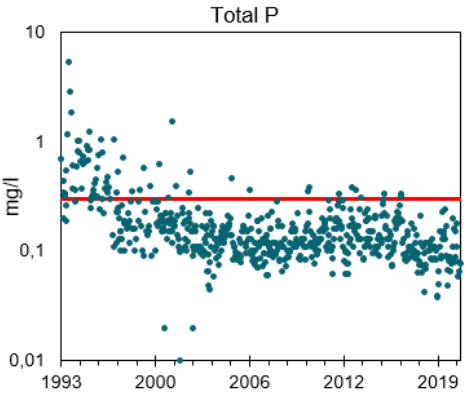
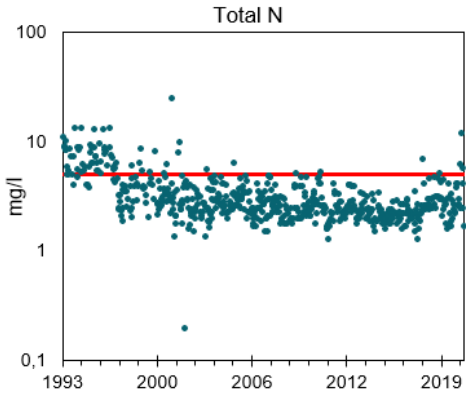
Hjarbæk - Betydning af spildevandstilførsel til fjorden

Punktkilderrapport - Opland Karrebæk Fjord

Renseanlæg	Vand udløb [m³]	Udledte stofmængder 2019 [kg]			
		N	P	BI5	COD
Ringsted C	5466214	16250,9	561,8	9632,2	129458,2
Næstved	8873367	30186,1	4260,6	20331,5	245080,0
Sorø Centralrenseanlæg	1756637	6073,0	364,8	4089,2	41632,5
Haslev C	1828561	4110,2	507,8	5952,0	50633,2
Holme Olstrup	1113300	2720,7	291,3	2116,4	27936,1
Fuglebjerg Renseanlæg	543900	1509,3	188,4	1317,6	11626,9
Sneslev	64215	1451,2	13,7	150,8	1754,5
Ørslev	64857	1517,4	11,0	112,6	1439,5
Vallensved	72608	268,8	52,0	117,6	1112,7
Dysted	7300	195,9	47,5	6,8	114,1
Østerdalshøj	5500	140,0	25,0	220,0	675,0
				462,0	945,0
				77,0	157,5
				44,6 t	512,2 t

Reduktionsmål i 3. Vandområdeplan

Beregningsgrundlag er (delvist) opgraderet jf international evaluering, men grund til bekymring

- Stadig udpræget brug af statistiske modeller (AU)
- Uigennemskuelige beregningsprocesser
- År 1900 problematik (bruger udvaskning i stenalderen som reference)
- Korrekt vandskifte vurdering?
- Mangel på marine presfaktorer
- For lidt tid/fokus på de enkelte fjorde / mangler lokalt input/viden
- Mangler feedback til oplandet – mest omkostningseffektive løsninger